

КАРАР

№1

13.06.2019

Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Юртау
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм законнардагы
үзгәрешләр мониторингын уздыру турында Нигезләмәне раслау турында

Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Юртау жирле үзидарә органнары кабул иткән (басылган) муниципаль норматив хокукый актларның һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру буенча Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Юртау жирле үзидарә органнарының эшен камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районы Юртау Уставын кулланып, Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Юртау Советы
КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларына һәм законнардагы үзгәрешләр кертү мониторингын уздыру турындагы беркетелгән Нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Юртау жирле үзидарә органнарына:
үз норма чыгару эшчәнлегендә гамәлдәге карарның 1 нче пунктында расланган Нигезләмәне кулланырга;
күрсәтелгән Нигезләмәне башкару өчен җаваплы затларны билгеләргә;
җаваплы зат итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләренә кертергә.
3. Гамәлдәге карарны Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Юртау Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырырга, шулай ук Интернет телекоммуникация челтәрендә, Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Гамәлдәге карарны контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Минзәлә муниципаль районының Советы юридик отдeлына йөкләргә.
5. Гамәлдәге карар рәсми төстә басылганнан соң ун көн эчендә көченә керә.

Совет рәисе

И.Ю.Кадыров

Татарстан Республикасының
Минзәлә муниципаль районы Юртау
жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының
һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингын уздыру турында
Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Юртау жирле үзидарә органнарының муниципаль норматив хокукый актларының һәм законнардагы үзгәрешләр мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның көчен югалтуын тану (кире кагу), кабул итүне тәмин итү өчен (бастыру) мәгълүматка бәя бирү һәм анализлау, гомумиләштерү, жыю, үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарә органнары башкара торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан уздырыла.

3. Мониторинг уздырганда жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль район Советының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарә органнары белән бәйләнештә торалар.

4. Мониторинг уздыру өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг уздыруның максатлары түбәндәгеләр:

федераль һәм республика законнары белән тәңгәл китерү максатларында, муниципаль актларның көчен югалтуга яисә үзгәртүгә, кабул итүгә ихтыяжын ачыклау;

хокукый жайга салуда кабатлауда, муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, буш урыннарны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системага салуны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупцияле фактларны ачыклау;

таләп ителмәгән (актуальлеген жуйган) яисә практикада кулланылмый торган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормалар) ачыклау;

хокук куллануның нәтижәләлеген күтәрү; муниципаль актларны башкаруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарә органнарының муниципаль актлары үтәлешен контрольдә тотуны башкарырга тиешле подразделениеләренә ярдәм күрсәтү; нормалар булдыру процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәрне эшләү.

1. Мониторинг федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка законлы актларын жыюны, гомумиләштерүне, анализлауны һәм үзгәрешләргә бәя бирүне;

Россия Федерациясе Президенты эмерләрен, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларын, башкарма хакимиятнең федераль органнарының норматив хокукый актларын, федераль дәрәжәдәге башка законлы норматив хокукый актларны;

Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукий актларны; Татарстан Республикасының Минзәлә муниципаль районы Уставын үз эченә ала.

2. Мониторинг уздыру өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:
федераль һәм республика законнарының актларына үзгәрешләр кертү;
хокукий җайга салуның билгеле бер өлкәсендә муниципаль актларны куллануга анализ;

прокуратура органнары мәгълүмат;
кимчелекләр һәм муниципаль актларны камилләштерү зарурлыгы турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүмат;

муниципаль актларның камил булмавы турында гражданның, юридик затларның, шул исәптән, иҗтимагый, фәнни, хокук яклау һәм башка еошмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкилләклә органнары депутатларының, шул исәптән үз эченә түбәндәгеләрне алган:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлары регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасының Юстиция министрлыгы уздырган хокукий экспертиза йомгаклары;

аны уздыруга вәкаләтле булган, билгеләнгән тәртиптә эзерләнгән муниципаль актларның коррупциягә каршы экспертиза йомгаклары;

конференцияләр, семинарлар, ачык тыңлаулар, җәмәгать тикшерүләре һәм җирле үзидарә органнары уздыра торган башка чаралардан йомгаклау документлары.

II. Мониторинг уздыру тәртибе

3. Җирле үзидарә органнары гамәлдәге Нигезләмәнең 4 нче пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә, алар компетенциясендәге мәсьәләләр буенча мониторинг уздыралар.

Мониторинг уздыру максатларында эшче төркемнәр булдырылырга, утырышлар, консультацияләр уздырылырга, тиешле мәгълүмат соратып алынырга, Россия Федерациясе субъектлары, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг анализ юлы белән башкарыла:
гамәлдәге Нигезләмәнең 6 нчы пунктында күрсәтелгән актлар буенча;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукий актларга каршы килү буенча эшләр буенча суд актлары (суд практикасы) буенча;
прокурор катнашындагы актлар.

4. Мониторинг уздыру, җирле үзидарә органнарының норматив базасын анализлау, шулай ук норма иҗат итү эше нәтиҗәләрен билгеләп кую максатларында, шулай ук җирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукий актлар реестрын алып бару тәртибе һәм оештыру турында муниципаль берәмлекнең вәкилләклә органы карары белән тәңгәлләктә алып барылуы муниципаль норматив хокукий актлар реестры кулланыла.

5. Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү өчен түбәндәгеләрне тәэмин итүче мәгълүмати системаларның автоматлашкан сервислары (аларның операторлары белән килешүләр, контрактлар төзү белән бәйле күрсәтелгән мөмкинлек булганда) кулланыла:

“Гарант” мәгълүмати системасында контрольгә куелган законлаштыручы һәм башка норматив хокукий актлардагы үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

“Гарант” мәгълүмати системасының хокукий җайга салуның тиешле өлкәләре буенча яңалыклар тасмасына мәгълүмат керү;

муниципаль актларның законга туры килмәве ачыклану турында “Кодекс” мәгълүмати компаниясенең “Төбәк законнары аналитигы” автоматлашкан мәгълүмати системасы мәгълүмате керү.

Мониторинг башкару процессын оптимальләштерү максатларында башка мәгълүмати системалар сервислары кулланылырга мөмкин.

6. Мониторинг башкарганда гамәлдәге Нигезләмәнең 9 нчы пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән, муниципаль хокукый актларның көчен югалтуын тану (кире кагу) яисә үзгәрешләргә, кабул итүне (бастыруны) тәэмин итү өчен түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларның кулланылу практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяленә:

гражданинның һәм кешенең гарантияләнгән хокукларын, иреген һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау;

муниципаль актларны кабул итү (бастыру) зарурлыгы билгеләнгән зуррак юридик көче булган норматив хокукый актларның булуы;

муниципаль акт бастырганда җирле үзидарә компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупцияле факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләргә хокукый җайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясе;

юридик-техник характердагы хаталар булуы;

муниципаль актның нигезләмәләрен кулланганда мәгънәсен бозу;

муниципаль хокукый акты кулланганда законсыз һәм нигезләнмәгән карарлар, гамәлләр кылу (берни эшләмәү);

норматив хокукый актлар кулланылу практикасы булуы;

норматив хокукый актлар кулланганда бертөрле практика булмау;

муниципаль акты аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм аларның эчтәлегә;

муниципаль актлар белән җайга салынган, аларны кабул итүгә нигез булган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә гариза бирүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндермәү) турында законлы көченә керткән суд актларының булуы.

7. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүне җәлеп итүче федераль һәм республика законнарында үзгәрешләр ачыкланган очракта, җирле үзидарә органнары тарафыннан түбәндәгеләр башкарыла:

муниципаль акта үзгәрешләр кертү, муниципаль актының көчен югалту, яңа муниципаль акт кабул ителү турындагы муниципаль актларның тиешле проектлары эшләнә;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актлар белән тәңгәл китерүгә юнәлтелгән башка чаралар кабул ителә.

8. Муниципаль актларга үзгәрешләр кертү зарурлыгын җәлеп итүче федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр керткән очракта, мониторинг федераль һәм республика акты чыгарылган вакыттан 30 көн эчендә уздырыла.

Өгәр гражданның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләргә, дөүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләргә вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгәте, шулай ук прокуратура мәгълүматы (“Россия Федерациясе прокуратурасы турында”гы Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор катнашыннан тыш), мониторинг уздыруга нигез булып торса, мониторинг 30 көн эчендә уздырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг уздыру нәтижеләре мөрәжәгать иткән затка хәбәр ителә.

Ерак перспективада көченә керәчәк федераль һәм республика законнары актларында үзгәрешләр ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле коррективка турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

9. Муниципаль акт проектының эшкертү һәм мониторинг нәтижеләре буенча

муниципаль актны кабул итү федераль һәм республика законнарының тиешле актың үзгәртү вакытынан ике айдан да соңармаган срокта уздырыла (гамәлдәге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзаында күрсәтелгән очрактан тыш).

10. Мониторинг уздыру өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижеләре турында

отчет аеннан соң килүче айның 5 нче көненнән дә соңармыйча исәп тоталар.

10.1. Мониторинг нәтижеләре (мәгълүматлар) турында отчет түбәндәгеләрне үз эченә алырга тиеш:

мониторинг уздыру объекты турында мәгълүмат;

мониторинг уздыруны башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг уздыру чоры турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг уздыруга нигезләр.

10.2. Мониторинг нәтижеләре турында отчет (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү буенча һәм (яисә) яңаларың кабул итү зарурлыгы, муниципаль актларны кире кагу турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижеләренә нигезләнгән, хокукый мөнәсәбәтләрнең тиешле өлкәсендә хокукый җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

11. Мониторинг нәтижеләре буенча кабаттан кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгеләнгән срокта һәм тәртиптә Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен җибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга кертү өчен аларда булмаган, мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган муниципаль актлар җибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча нормалар чыгару процессың камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

12. Мониторинг уздыру һәм хокук чыгару эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторинг оештырган өчен, шулай ук жирле үзидарә органнарына караган хокукый җайга салуның тиешле өлкәсендә федераль һәм республика законнары белән муниципаль актларның үз вакытында тәңгәл килүе өчен персонал (шул исәптән дисциплина) җаваплылык тоталар.

13. Негатив нәтижеләргә китергән мониторинг нәтижеләре буенча гамәлләр (берни эшләмәү) өчен, шулай ук гражданнырга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дөүләткә зыян китергән өчен, законнар нигезендә жирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплылык тоталар.